

(Google dịch)

Sự quyên rũ của tỉnh Bình Phước ở miền nam Việt Nam

~ Vương quốc hạt điều •

Liên hệ các cụm công nghiệp tại TP.HCM và các tỉnh lân cận

Kỳ vọng về sự mở rộng trong tương lai của ngành sản xuất

Tháng 11 năm 2022

Tổng lãnh sự quán Nhật Bản tại TP.HCM

Như đã giới thiệu vào tháng 7 năm ngoái

(https://www.mofa.go.jp/mofaj/gaiko/local/page22_003659.html), các Tỉnh Thành miền Nam Việt Nam (phía Nam tỉnh Phú Yên và Đắk Lắk) rất phong phú về đặc điểm. . Ngay cả ở các tỉnh và thành phố phía Nam xa lạ, những tên tuổi chưa được biết đến nhiều ở Nhật Bản, các công ty Nhật Bản có nhiều kỳ vọng sẽ mở rộng sang các tỉnh, thành phố này. Tỉnh Bình Phước sẽ được giới thiệu chủ yếu từ khía cạnh kinh tế.

1 Vùng sản xuất nông sản lớn như hạt điều

(1) Tỉnh Bình Phước nằm về phía Bắc Thành phố Hồ Chí Minh trên Quốc lộ 13, đi qua tỉnh Bình Dương, khoảng 3 giờ đi ô tô. Dân số của tỉnh Bình Phước khoảng 1,01 triệu người, là số dân ít nhất trong vùng đông nam bộ. Mặt khác, diện tích là 6.877 km², lớn nhất trong khu vực. Trong tỉnh có Quốc lộ 13 đi Campuchia và quốc lộ 14 đi qua Đông Xoài đến Tỉnh Đắk Nông. Cả hai quốc lộ chạy từ huyện Chông Thành, giáp tỉnh Bình Dương.

(2) Tỉnh có nhiều giờ nắng và đất bằng phẳng, rất thích hợp cho nông nghiệp (xem 2 (1) để biết thêm chi tiết). Hạt điều, cao su tự nhiên, hạt tiêu và hạt cà phê là một trong những sản lượng sản xuất lớn nhất ở Việt Nam. GRDP bình quân đầu người khoảng 3.200 USD, thu nhập bình quân tháng 4.002.000 đồng (đứng thứ 27 cả nước), trong đó khu vực nông, lâm nghiệp và thủy sản trên 30%.

(3) Năm ngoái, khi COVID19 đã lan ra, trong khi tốc độ tăng trưởng kinh tế của nhiều tỉnh, thành phố sụt giảm nghiêm trọng thì tốc độ tăng trưởng kinh tế của tỉnh Bình Phước đạt 6,32% so với năm trước, cao hơn so với các tỉnh lân cận. (* Việt Nam tính chung 2,58%, TP. Hồ Chí Minh -6,78%, tỉnh Bình Dương 2,79%, tỉnh Đồng Nai 2,15%, tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu 1,02%, tỉnh Tây Ninh 0,21%).

2 Sức hấp dẫn của tỉnh Bình Phước

Cơ cấu kinh tế của tỉnh Bình Phước, nông, lâm nghiệp và thủy sản, sản xuất /

xây dựng, dịch vụ / ngành khác, mỗi ngành chiếm khoảng 30%. Trong những năm gần đây, tốc độ tăng trưởng của khu vực công nghiệp đặc biệt cao, thể hiện nỗ lực phát triển ngành của Tỉnh. Tận dụng lợi thế địa lý nằm sát biên giới với Campuchia và gần các đầu mối kinh tế như TP.HCM và tỉnh Bình Dương, Tỉnh sẽ quy hoạch phát triển các khu công nghiệp, tập trung thu hút các ngành sản xuất, nông nghiệp công nghệ cao.

(1) Môi trường thích hợp cho sản xuất nông nghiệp, nơi sản xuất lớn hạt điều

Như đã nói ở trên, Bình Phước là tỉnh giàu tài nguyên nông nghiệp như hạt điều (đứng thứ nhất cả nước), cao su thiên nhiên (đứng thứ nhất cả nước), hồ tiêu (đứng thứ 4 cả nước), cà phê nhân, sắn, mía đường. Tốc độ tăng trưởng ngành nông, lâm nghiệp và thủy sản năm 2021 là 3,8%, thời gian tới sẽ tập trung ứng dụng công nghệ cao, hướng tới tốc độ tăng trưởng bình quân giai đoạn 2020-2025 là 5,7%.

Từ những năm 1990, tỉnh Bình Phước, nơi có nhiều đất đỏ, là một trong những vùng sản xuất hạt điều tốt nhất. Theo Tổ chức Nông lương Liên hợp quốc (FAO), tỷ trọng sản xuất hạt điều (cả vỏ) trên toàn cầu của Việt Nam vào năm 2020 là khoảng 8%, đứng thứ ba trên thế giới sau Côte d'Ivoire và Ấn Độ. Tỉnh Bình Phước chiếm 50% sản lượng hạt điều của Việt Nam, là tỉnh có sản lượng điều cao nhất cả nước.

(2) Cùng với tỉnh Bình Dương có tiềm năng thu hút các công ty nước ngoài

Trước đây, Bình Phước và Bình Dương vốn là một tỉnh có tên gọi là Sông Bé, năm 1996 được tách thành hai tỉnh hiện nay. Sau khi chia tách, hai tỉnh đã tận dụng thế mạnh của mình để cùng phát triển kinh tế.

Về thu hút doanh nghiệp nước ngoài, tỉnh Bình Phước có 379 dự án FDI (lũy kế 3.732,4 triệu USD), 9 khu công nghiệp đã hoàn thành, tỉnh Bình Dương có 4.022 dự án (37.791,6 triệu USD) và 26 dự án. Tuy chênh lệch lớn nhưng từ một góc nhìn khác, có thể nói rằng sự phát triển của tỉnh Bình Phước vẫn còn một chặng đường dài về mặt thu hút các công ty nước ngoài. So với Bình Dương, lực lượng lao động ở Bình Phước rẻ hơn (về mức lương, Bình Phước được xếp vào khu vực 2 (4.160.000 đồng một tháng) và Bình Dương được xếp vào khu vực 1 (4.680.000 đồng một tháng), và tiền thuê đất cũng thấp, dự địa phát triển các khu công nghiệp quy mô lớn với giá rẻ. Ngoài ra, tỉnh Bình Dương đã có chính sách ưu tiên đầu tư không sử dụng nhiều lao động và thân thiện với môi trường sử dụng công nghệ thông tin và công nghệ cao. Tỉnh có tiềm năng trở thành điểm đến mới của các công ty nước ngoài. Trên thực tế, vào tháng 12 năm 2020, một nhà máy sản xuất gà lớn nhất Đông Nam Á được thiết lập tại tỉnh, và xuất khẩu sang Việt Nam và Nhật Bản đang được thực hiện. Vào tháng 2 năm nay, Tổng lãnh sự Watanabe đã đến thăm tỉnh Bình Phước và gặp gỡ các cán bộ Tỉnh ủy và Ủy ban

nhân dân tỉnh.

Ngoài ra, nếu việc phát triển cơ sở hạ tầng như đường cao tốc để cải thiện khả năng tiếp cận thành phố Hồ Chí Minh, dự kiến phát triển trong tương lai, tiến triển, có thể tin rằng sức hút của các công ty nước ngoài sẽ còn nhiều hơn nữa. Có thể có một số trở ngại đối với việc nhập cảnh mới vào tỉnh, vì nó không quen thuộc với người Nhật, nhưng nó có thể là một ứng cử viên nặng ký cho việc di dời các nhà máy hiện có và nhà máy thứ hai cho các công ty đã có mặt trên địa bàn. Tại tỉnh Bình Dương, các công ty Nhật Bản cũng đang phát triển bất động sản cho người nước ngoài. Một số công ty Nhật Bản đã thay đổi phong cách của họ đối với người nước ngoài từ thành phố Hồ Chí Minh đến sống gần các nhà máy ở tỉnh Bình Dương. Từ Thủ Đức Một, thủ phủ của tỉnh Bình Dương, đến Đồng Xoài, thủ phủ của tỉnh Bình Phước, mất hơn 1,5 giờ đi xe hơi đến khu công nghiệp gần nhất của tỉnh Bình Phước. Dựa trên điều này, trong tương lai, mô hình đi lại từ tỉnh Bình Dương đến tỉnh Bình Phước sẽ có thể được coi là một trong những mô hình lưu trú.

(3) Các sáng kiến liên quan đến sản xuất điện mặt trời và điện sinh khối

Tỉnh Bình Phước có diện tích rộng và có từ 2.400 đến 2.600 giờ nắng mỗi năm, là một trong những tỉnh có diện tích cao nhất cả nước. Vào năm 2020, một khoản đầu tư quy mô lớn của một công ty Thái Lan đã được thực hiện tại huyện Lộc Ninh, giáp với Campuchia. Ngoài ra, nó có một môi trường thích hợp cho sản xuất điện sinh khối vì diện tích lớn.

Phạm vi 1 đến 3 của TCFD (Lực lượng Đặc nhiệm về Tiết lộ Tài chính liên quan đến Khí hậu) yêu cầu các công ty quản lý lượng khí thải CO₂ của chính họ và toàn bộ chuỗi cung ứng mà họ xây dựng. Tại Hội nghị COP26 năm ngoái, Thủ tướng Phạm Minh Chính đã tuyên bố sẽ đạt được trung tính các-bon vào năm 2050. Việt Nam đang nỗ lực phối hợp để chống lại biến đổi khí hậu. Trong bối cảnh đó, sức hấp dẫn của tỉnh Bình Phước, nơi có tiềm năng thu mua năng lượng sạch từ năng lượng mặt trời và sinh khối, có thể tăng lên đối với các công ty đang xem xét mở rộng vào miền Nam Việt Nam.

3 Kết nối với Nhật Bản

(1) Bảy công ty Nhật Bản, bao gồm cả liên doanh với các nước khác, đã đầu tư 22,78 triệu đô la Mỹ, vẫn còn nhỏ so với các tỉnh khác. Ngoài ra còn có một công ty Nhật Bản tập trung vào nguồn nông sản dồi dào mà tỉnh sở hữu và đảm nhận việc trồng tiêu. Về thương mại, Bình Phước xuất khẩu hạt điều, cao su, giày dép, dệt may sang Nhật Bản, đồng thời nhập khẩu nguyên phụ liệu như giày dép, dệt may, nhựa từ Nhật Bản.

(2) Chính phủ Nhật Bản đã thực hiện “Dự án mở rộng nhà máy thủy điện Thác Mơ” vào năm 2004 bằng nguồn vốn vay ODA, và mở rộng công suất nhà máy thủy điện thêm 75MW. Ngoài ra, đến nay, Tổng Lãnh sự quán Nhật Bản đã cung cấp bảy dự án viện trợ không hoàn lại cấp cơ sở, chủ yếu trong lĩnh vực chăm sóc y tế và giáo dục, với tổng trị giá 590.534 đô la Mỹ, góp phần phát triển cơ sở hạ tầng xã hội của Bộ.

(3) Ngoài ra, như đã đề cập ở trên, tỉnh Bình Phước mong muốn được hợp tác với chính quyền địa phương Nhật Bản, và trong năm 2018, Trường Cao đẳng Sư phạm của Tỉnh đã ký Biên bản ghi nhớ về Giáo dục Công nghệ Chế biến Gỗ với Thị trấn Yoshino, tỉnh Nara. Gần đây, các cán bộ Tỉnh đã đến thăm Nhật Bản để quảng bá cho các doanh nhân và chính quyền địa phương Nhật Bản. Trong thời gian tới, thông qua hợp tác với chính quyền địa phương Nhật Bản, tôi hy vọng các công ty Nhật Bản sẽ vào Bộ và trao đổi giữa Bộ với Nhật Bản trong lĩnh vực nhân sự.

* Số liệu thống kê trong văn bản là số liệu thống kê do Tổng cục Thống kê Việt Nam (GSO) và Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI) công bố tại thời điểm viết bài. Để có số liệu thống kê mới nhất, vui lòng tham khảo các báo cáo và cơ sở dữ liệu do các tổ chức có liên quan công bố.

(hết)

ビンフック省外務局長
ファム・ティー・アイン・トゥー殿

在ホーチミン日本国総領事館を代表してご挨拶申し上げます。

今般、貴省の経済社会状況や日本とのつながりを紹介する記事を作成したので、貴外務局長ご参考まで別添お送りいたします。本記事の内容は、公開情報や貴外務局から共有いただいた統計情報などに基づき、日系企業や日本の自治体を主な読み手として想定し作成したものです。クオン党委書記やヒエン人民委員長をはじめ貴省関係部局の方々にも参考まで共有していただければ幸いです。

貴外務局長のますますのご健康と御多幸をお祈り申し上げます。

2022年11月10日
在ホーチミン日本国総領事

渡邊 信裕

渡邊 信裕

TỈNH BÌNH PHƯỚC	
Số	194
Ngày	11/11/2022
.....
Lưu hồ sơ số

【Bản dịch tiếng Việt】

Kính gửi : Bà Phạm Thị Anh Thư – Giám đốc Sở Ngoại vụ tỉnh Bình Phước,

Thay mặt cho Tổng Lãnh sự quán Nhật Bản tại Tp.HCM, tôi xin gửi đến bà lời chào trân trọng nhất.

Tổng Lãnh sự quán Nhật Bản tại Tp.HCM đã đăng một bài viết giới thiệu về tình hình kinh tế - xã hội và mối quan hệ với Nhật Bản của tỉnh Bình Phước. Tôi xin phép được gửi đến bà để bà tham khảo. Bài viết hướng đến đối tượng chính là doanh nghiệp Nhật Bản và địa phương Nhật Bản với nội dung được viết ra dựa trên những thông tin công khai và những số liệu thống kê mà Quý Sở đã chia sẻ cho Tổng Lãnh sự quán Nhật Bản. Kính mong Bí thư Tỉnh ủy Nguyễn Mạnh Cường, Chủ tịch UBND tỉnh Trần Tuệ Hiền cùng các sở ngành của tỉnh Bình Phước sẽ tham khảo bài viết này.

Xin gửi đến bà lời chúc sức khỏe và hạnh phúc.

Ngày 10 tháng 11 năm 2022
Tổng Lãnh sự Nhật Bản tại Tp.HCM
WATANABE Nobuhiro
(Ký tên)

ベトナム南部ビンフォック省の魅力
～カシューナッツ王国・
ホーチミン市及び周辺省の産業集積に隣接するところとして
製造業の今後の進出に期待～

令和4年11月
在ホーチミン総領事館

ベトナム南部(フーイエン省、ダクラク省以南)の魅力については、昨年7月にご紹介したとおり(https://www.mofa.go.jp/mofaj/gaiko/local/page22_003659.html)、特色豊かな地方省・市が存在します。日本ではあまり名前が知られておらず、なじみの薄いベトナム南部地方省・市においても日本企業に対する進出期待は高く、本稿では、皆様に南部地方省市のことを知っていただくという視点で、ビンフォック(Binh Phuoc)省について経済面を中心に紹介します。

1 カシューナッツなど農産物の一大生産地

(1)ビンフォック省はホーチミン市から国道13号線で北上し、ビンズオン省を超えて車で約3時間弱の場所に位置しています。ビンフォック省の人口は南東地域で最も少ない約101万人。一方で面積は同地域最大の6,877km²です。ビンズオン省と接する同省チョンタイン県を起点に国道13号線と国道14号線が走っており、前者はカンボジア方面へ、後者は省都であるドンソアイ(Dong Xoai)を通過しダクノン省へ接続しています。

(2)同省は日照時間が長くまた平地であるため、農業に適しています(2(1)詳述)。カシューナッツ、天然ゴム、胡椒、コーヒー豆は国内有数の生産量を誇ります。一人当たりGRDPは約3,200ドル、平均月収は4,002千VND(全国27位)、うち農林水産部門由来の収入は3割強を占めます。

(3)新型コロナウイルスが猛威をふるった昨年、経済成長率が大幅に落ち込む省市が多い中、ビンフォック省の経済成長率は前年比6.32%と近隣省市より高い数値を記録しています(※ベトナム全体2.58%、ホーチミン市-6.78%、ビンズオン省2.79%、ドンナイ省2.15%、バーリア=ブンタウ省1.02%、タイニン省0.21%)。

2 ビンフォック省の魅力

ビンフォック省の経済構造は、農林水産業、製造・建設業、サービス業・その他がそれぞれ約3割を占めています。特に近年は工業部門の成長率が高く、同省が同部門の育成に注力していることが反映されています。カンボジアとの国境に接し、またホーチミン市やビンズオン省といった経済ハブに近いという地理的優位性を活かし、今後、工業団地の整備を進め、ハイテク農業や製造業の誘致に力を入れていく方針で

す。

(1) 農業生産に適した環境、カシューナッツの一大生産地

先述したように、ビンフック省はカシューナッツ(全国1位)、天然ゴム(全国1位)、胡椒(全国4位)、コーヒー豆、キャッサバ、サトウキビなど農業資源が豊富です。2021年の農林水産部門の成長率は3.8%、今後ハイテク技術の活用に注力し、2020年から25年にかけて平均5.7%の成長率を目標として掲げています。

カシューナッツについて、赤土が多いビンフック省は最適な生産地の一つとして1990年代より、国が種子や肥料を配るなど同省での生産を後押ししてきました。国連食糧農業機関(FAO)によれば、2020年のベトナム全体のカシューナッツ生産高(殻付き)の世界シェアは8%ほどで、コートジボワール、インドに続き世界第3位です。ビンフック省はベトナム国内のカシューナッツ生産高の5割を占め、国内第1位の生産高を誇ります。

(2) ビンズオン省とともに外資企業誘致のポテンシャルあり

実はビンフック省とビンズオン省は、元々ソンベ省(Song Be)という一つの省で、1996年、現在の2つの省に分割されました。分割後、両省はそれぞれの強みを生かして経済発展に取り組んできました。

外資企業の誘致に関しては、ビンフック省のFDI案件数(累積)は379件(3,732.4百万USD)、整備済み工業団地数は9件とビンズオン省の4,022件(37,791.6百万USD)及び26件と大きく差がありますがこれは見方を変えれば、外資企業誘致という観点でビンフック省の開発はまだこれからともいえます。ビンズオン省と比較すると、ビンフック省の労働力は安価であり(賃金水準についてビンフック省は地域2(月額4,160千VND)、ビンズオン省は地域1(月額4,680千VND)に分類)、土地リース料も安く、大規模な工業団地を開発できる余地があります。また、ビンズオン省は、すでにIT・ハイテク技術を活用した非労働集約型かつ環境負荷の少ない投資を優先する方針を示しており、今後、外資企業の誘致により選択的になることを考慮すると、ビンフック省は外資企業の新たな受け皿となりうるポテンシャルを秘めています。実際に、2020年12月には東南アジア最大の鶏肉工場が同省に建設され、ベトナム国内及び日本への輸出が始まっています。本年2月、渡邊総領事はビンフック省を訪問し、省の共産党や人民委員会幹部と懇談した際も、先方より同省の発展に向けた潜在性に関する説明とともに、日系企業による投資、日本の地方自治体との連携に対し力強いアピールがなされました。

また、今後整備が予定されているホーチミン市へのアクセスを改善する高速道路などのインフラ整備が進めば、外資企業の呼び込みに更に弾みがつくものと思われます。日本人にはなじみが少ないということから、同省に新規進出するハードルはあり得るかもしれませんが、既に当地に進出している企業にとり既往工場・第二工場移転

先の有力候補になるかもしれません。ビンズオン省では日系企業が外国人駐在員向けの不動産開発も進められています。既に日系企業の中には駐在員等を、ホーチミン市から通勤させるスタイルからビンズオン省の工場近くに住ませるスタイルに変えているところもあります。ビンズオン省の省都(トゥーザモット)からビンフック省の省都ドンソアイまで、車で1時間半強、ビンズオン省に一番近いビンフック省の工業団地までは1時間です。こういったことを踏まえ、将来、ビンズオン省を起点にビンフック省に通勤するモデルが駐在パターンの一つとして考えられるのかもしれませんが。

(3) 太陽光・バイオマス発電に関する取り組み

ビンフック省は面積が大きく、年間日照時間は国内トップクラスの2,400~2,600時間であることから太陽光発電関連の取り組みも行われています。2020年にはタイ企業による大型投資がカンボジア国境と接する同省ロクニン県で行われました。また、面積も大きいところからバイオマス発電に適した環境を有しています。

TCFD(気候関連財務情報開示タスクフォース)のスコップ1~3では自社及びその企業が構築するサプライチェーン全体のCO2排出量を管理することが求められています。昨年のCOP26でチン首相が2050年までにカーボンニュートラルを実現することを表明したようにベトナムは国を挙げて気候変動対策に取り組んでおり、ベトナムで事業を継続する上で、グリーンな生産網構築の重要性は高まることが予想されます。その文脈で、ベトナム南部への進出を検討している企業にとり、太陽光・バイオマス由来のクリーンエネルギーの調達可能性があるビンフック省の魅力はより高まるかもしれません。

3 日本とのつながり

(1)日系企業の進出は他国との合弁会社も含め7社、累積投資額は2,278万米ドルとの他の省と比べまだ少ない状況です。同省が有する豊富な農業資源に着目し、胡椒栽培をてがける日系企業もあります。貿易面では、ビンフック省は日本向けにカシューナッツ、ゴム、履物・織物などを輸出し、日本からは履物・織物・プラスチックなどの原材料を輸入しています。

(2)日本政府として、円借款を活用し2004年に「タクモ水力発電所増設事業」を実施しており、75MWの水力発電所を増設しました。また、当館が実施している草の根・無償資金協力では、これまで医療・教育分野を中心に計7件、総額590,534米ドル相当の支援を実施しており、同省の社会インフラ整備に貢献しています。

(3)また、上述のとおりビンフック省は日本の自治体との連携を希望しており、2018年には同省教職短期大学が奈良県吉野町と「木工製造技術教育に関する覚書」を締結しています。また、最近も、同省の幹部が日本ビジネス関係者、地方自治体への売り込みの為訪日しています。将来、日本の地方自治体との連携を通じ、日系企業の

同省への進出、同省と日本との人材分野での交流などを期待したいと思います。

※本文中の統計は、執筆時点のベトナム統計総局(GSO)及びベトナム商工会議所(VCCI)などが公開している統計を参照しております。最新の統計については関係機関が公開している報告書やデータベースをご参照下さい。

(了)